

A Fővárosi Ítéltábla a **I.rendű felperes neve** (I.rendű felperes címe) I. rendű és a dr. Lux Anita pártfogó ügyvéd (címe) által képviselt II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek az Őszi Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Kovalcsuk András ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen képmáshoz fűződő jog megsértése miatt indult perében a Fővárosi Törvényszék - 2017. január 5. napján kelt 31.P.22.699/2016/11. számú végzésével kijavított - 2016. augusztus 31. napján kelt 31.P.22.699/2016/4/I. számú ítélete ellen a II. rendű felperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 7.500 (Hétezer-öttszáz) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a 24.000 (Huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket, továbbá a II. rendű felperes pártfogó ügyvédje, dr. Lux Anita (címe) ügyvéd díját teljes egészében a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Keresetében az I. rendű felperes 20 millió forint, a II. rendű felperes - az eredeti 20 millió forintos követelését leszállítva - 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A felperesek előadása szerint gyermekeik közérdeklődésre számot tartó büntetőeljárás vádlottjai voltak, a ... Törvényszék előtt ... számon folyamatban volt büntetőügyükben ... napjára kitűzött - ítélethirdetéssel zárult - tárgyaláson hallgatóként vettek részt.

A tárgyaláson a tanács elnökének kérdésére - a hallgatóság többi tagjával egyezően - akként nyilatkoztak, hogy nem járulnak hozzá képmásuk későbbi közzétételéhez, bármely médiumban való megjelenéséhez. A tanács elnöke ennek figyelembevételére hívta fel a sajtó képviselőit a felvétel készítése és későbbi közreadása tekintetében.

Az alperes a ... napján sugárzott ... című műsorban ezen büntető ügyről, és a ...-i tárgyalásról tudósított akként, hogy a riportanyagban az I. rendű felperes ... perc ... másodperctől ... perc ... másodpercig szemből közlő, míg a II. rendű felperes ... perc ... másodperctől nem egészen 1 másodpercen keresztül távolról látható.

Hivatkozásuk szerint a felvételek nyilvánosságra hozatalával társadalmi megbecsültségük sérült, a barátaik elfordultak tőlük, az ismerőseik megtudták, hogy milyen büntetőügyben érintettek, pletykáltak róluk, a hozzájuk való viszonyulásuk megváltozott. Társas kapcsolataik gyakorlatilag a családjaikra szűkültek.

Az alperes a kereset elutasítását, a felperesek perköltségben marasztalását indítványozta.

Nem vitatta, hogy a képfelvételek a felperesek hozzájárulása nélkül készültek és kerültek felhasználásra. Álláspontja szerint ugyanakkor tömegfelvételtől van szó, a tudósításban a teljes hallgatóság bemutatásra került, a felvétel nem egyes konkrét személyek megörökítése céljából készült.

A felperesek az általuk állított sérelmeket nem bizonyították, a tudósítás nem alkalmas arra, hogy a társadalmi megbecsültségüket megingassa, életminőségüket rontsa.

Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek személyenként 100.000 forintot.

Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította.

Kötelezte az I-II. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg személyenként az alperesnek 100.000 forint perköltséget.

Megállapította, hogy a le nem rótt 1.500.000 forint illetéket a Magyar Állam viseli.

Ítéletének indokolásában idézte a Ptk. 2:48. § (1) bekezdésében írtakat, utalt a Ptk. 2:52. § (1) bekezdésében, valamint a 28/2014. (IX. 29.) AB határozatban foglaltakra.

Megállapította, hogy az I. rendű felperes közeli képfelvételen, egyénileg ábrázolva szerepel, míg a II. rendű felperes a felvételen a folyosón várakozik a vádlottak mögött, az ábrázolt személyektől jól elkülönül. A tudósításban mind a vádlottak, mind a bv. örök arca kitakarásra került, így a rövid ideig látható felperesek megjelenése hangsúlyos, a peresített felvételek tömegfelvételnek nem minősülnek.

Megjegyezte, hogy a bírói gyakorlat szerint tömegfelvétel nyilvánosságra hozatalakor is szükség van az ábrázolt személy hozzájárulására, amennyiben megállapítható a felvétel egyedisége, egyéni ábrázolásmódja. [28/2014. (IX. 29.) AB határozat]

Mindezekre tekintettel az alperes megsértette a Ptk. 2:48. § (1) bekezdésében írtakat.

Kiemelte, hogy a sérelemdíj a jogsértés vagyoni elégtétellel történő kompenzációját szolgálja, a jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges, ezért a felperesek képmáshoz fűződő jogának megsértése önmagában előhívta a sérelemdíj szankcióját.

Rámutatott arra, hogy a felperesek az őket ért nem vagyoni hátrányok vonatkozásában többlettényállás megvalósulását nem bizonyították.

A sérelemdíj összegének megállapítása során figyelembe vette azt, hogy az alperes a felperesek magánszféráját mind a felvételek elkészítésével, mind azok közreadásával megsértette, ugyanakkor a felperesek a képfelvételeken csak rövid ideig szerepelnek.

A jogsértés súlyát - az összes körülmény mérlegelésével - a felperesek vonatkozásában egyenlő mértékűnek ítélte, ennek alapján az alperest a felperesek javára személyenként 100.000-100.000 forint sérelemdíj megfizetésére kötelezte.

A Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság a 2018. november 27. napján kelt 31.P.22.699/2016/13/I. számú végzésével megállapította, hogy az elsőfokú ítélet az I. rendű alperes vonatkozásában 2016. október 14. napján jogerőre emelkedett.

Az ítélettel szemben a II. rendű felperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatását, a megállapított sérelemdíj összegének 400.000 forintra történő felemelését kérte.

Előadása szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azt, hogy a sérelmezett felvételek nem tömegfelvételek, mint ahogyan azt is, hogy az alperes azokat a hozzájárulása nélkül készítette és hozta nyilvánosságra.

A megítélt 100.000 forint összegű sérelemdíj azonban indokolatlanul alacsony, még akkor is, ha az őt ért joghátrányok bizonyítására nem került sor.

Az alperes ellenkérelmében maga adta elő azt, hogy a ... című műsor nézettsége az adott héten a 18-49 éves korosztály körében 77.095 fő volt, ami nem kevés. Országos csatornáról van szó, így a felvételeken őt olyan személyek is felismerhették, akik nem a közvetlen környezetéből kerültek ki.

Köztudomású, hogy egy súlyos bűncselekménnyel, emberölési kísérlettel vádolt személy családtagjai sokszor atrocitásoknak vannak kitéve. Előfordul olyan eset is, hogy a hozzátartozót a helyi közösség kiutálja, így kénytelen az adott településről elköltözni, hogy új életet kezdhessen olyan helyen, ahol nem ismerik a történeteket.

Arról, hogy gyermeke bűnügyben érintett, nyilvánvalóan csak azok az ismerősök tudhattak, akiket esetlegesen tanúként kihallgattak a büntetőeljárás során, ők pedig többségében a vádlottak és nem a szüleik ismeretségi körét jelentették.

Azzal, hogy a felvételeken kitakarás nélkül egyértelműen megjelent, az őt ismerők összefüggésbe hozhatták az eseményekkel. Egyértelmű, hogy az emberek ezek után elkezdenek érdeklődni, kérdezősködni, más szemmel nézni rá. Azt azonban, hogy ez így történt, nehéz bizonyítani.

Azáltal, hogy az elsőfokú bíróság a 100.000 forintos sérelemdíj mellett 100.000 forintos perköltségben marasztalta, olyan helyzetbe került, mintha teljesen feleslegesen indított volna pert. Gyakorlatilag az okozott sérelem egyáltalán nem került kompenzálásra. Az elsőfokú bíróság nem adta részletes indokát annak, hogy a sérelemdíj összegét miért gyakorlatilag a minimumösszegben állapította meg.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, a II. rendű felperes perköltségben marasztalását indítványozta.

Előadása szerint a sérelmezett képmás közzététele nem változtatott a II. rendű felperes már korábban kialakult társadalmi megítélésén, így a II. rendű felperest a képmás felhasználásával összefüggésben sérelem (kár) nem érte.

A II. rendű felperes a jogalap mellett a sérelem bekövetkeztét, illetve annak az alperesi magatartással való okozati összefüggését nem bizonyította.

A BH2016.241. számú eseti döntésben foglaltak alapján arra mutatott rá, hogy a személyiségi jogi jogsértés megállapításának nem automatikus következménye a sérelemdíj megítélése.

A II. rendű felperes kizárólag általánosságban, feltételes módon sorolt fel olyan következményeket, amelyek esetlegesen érheték volna, ugyanakkor azok konkrét megtörténtét és azok bizonyítékait nem adta elő. A II. rendű felperes sem az elsőfokú eljárás során, sem a fellebbezésében nem tudott megjelölni, de még valószínűsíteni sem olyan tény, hátrányos következményt, inzultust, amely okozati összefüggésben állna azzal, hogy a képmása a sérelmezett tudósításban szerepelt.

Az elsőfokú bíróság az eset összes körülményeire tekintettel, megfelelő elégtételt biztosító összegben határozta meg a sérelemdíj mértékét, helyesen értékelte azt, hogy a felperesek a jogsértés megtörténtén túlmenően nem tudták bizonyítani többlétszámú megvalósulását, így őket azon kívül, hogy nagyjából egy másodpercig szerepelt a képmásuk a perbeli felvételen, egyéb sérelem nem érte.

Utalt arra is, hogy a felvétel időközben törlésre került.

A II. rendű felperes fellebbezése nem megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésében írtaknak megfelelően - kizárólag a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között - bírálhatta felül, így az elsőfokú ítélet I. rendű felperesre vonatkozó rendelkezéseit nem érintette.

A fellebbezéssel érintett körben az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított érdemi döntésével a másodfokú bíróság egyetértett, ezért az első fokon hozott határozatot a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezésben írtakra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakra mutat rá.

A másodfokú bíróság nem osztja az elsőfokú bíróság azon álláspontját, miszerint a sérelemdíjra jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges, így a perbeli esetben a felperesek képmáshoz fűződő jog megsértése önmagában előhívja a sérelemdíj szankcióját.

A sérelemdíj a személyiségi jogok megsértésének vagyoni elégtétellel történő közvetett kompenzációja és egyben a jogsértéstől visszatartó, preventív magánjogi szankciója.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a Ptk. 2:52. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak együttes értelmezéséből az következik, hogy a sérelemdíj alkalmazásának feltétele valamilyen nem vagyoni hátrány megléte a sérelmet szenvedett fél oldalán, a jogszabályi rendelkezések helyes értelmezése alapján ugyanis a fél "az őt ért nem vagyoni sérelemért" követelhet sérelemdíjat.

Az új Ptk. tehát nem iktatta ki a nem vagyoni hátrányt, mint feltételt, a 2:52. § (2) bekezdése csupán a bizonyítási kötelezettség alól mentesítette a sérelmet szenvedett felet.

A Kúria által felállított Tanácsadó Testület is erre a megállapításra jutott, a többségi álláspont szerint személyiségi jogsértés megállapítása, valamint az objektív szankciók megítélése mellett is elutasíthatja a bíróság a sérelemdíj iránti keresetet, ha a sérelmet szenvedett felet nem érte olyan nem vagyoni sérelem, amely sérelemdíj megítélésére adhatna alapot.

A perbeli esetben az alperes az elsőfokú ítélettel szemben fellebbezést nem terjesztett elő, az elsőfokú bíróság által megállapított összegű sérelemdíjat nem kifogásolta, így a felülbírálat körében kizárólag abban kellett a Fővárosi Ítéltáblának állást foglalnia, hogy a perben feltárt tények, körülmények alapján indokolt-e a sérelemdíj mértékének felemelése.

A bíróság vizsgálatának kereteit a felperes keresete, az általa a nem vagyoni sérelem körében előadottak behatárolják. Így csak azokat az - akár köztudomású tényként is figyelembe vehető - körülményeket vizsgálhatja a sérelemdíj iránti igény alapjaként, amelyeket a felperes megjelölt azzal, hogy a köztudomású tényként nem értékelhető hátrányok vonatkozásában a felperest bizonyítási kötelezettség terheli.

A sérelemdíj mértékének meghatározásakor - a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően - az eset körülményeire - különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására - kell figyelemmel lenni.

A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy az adott esetben a II. rendű felperes a felvételen csak rövid ideig, messziről volt látható, a jogsértés tehát nem jelentős súlyú, ez, valamint a felperes által előadott körülmények az első fokon megítélt összegnél magasabb sérelemdíjat nem indokolnak, e körben felülmérlegelésnek nem volt helye.

Helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy a II. rendű felperes többlétsérelmet nem igazolt, nem bizonyította azt, hogy az ismerősei, a lakókörnyezetében élők a felvétel megjelenése miatt fordultak el tőle, kapcsolatai emiatt romlottak meg.

A II. rendű felperes az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozataiban, illetve a fellebbezésében is csak olyan általános hivatkozásokat hívott fel a sérelemdíj összegszerűségének megalapozására, amelyek még csak nem is valószínűsítik azt, hogy a képmásának nyilvánosságra kerülésével okozati összefüggésben - a köztudomásúként figyelembe vehető kellemetlenségen kívül - egyéb hátrányok érték volna. A perben nem nyert igazolást az, hogy a II. rendű felperes ismerősei a tudósításban igen rövid ideig megjelenő képmása alapján szereztek volna tudomást arról, hogy a gyermeke igen jelentős súlyú bűncselekmény miatt folyó eljárás vádlottja. A II. rendű felperesnek a hallgatóság tagjai között való feltűnéséből az átlagos néző számára egyébként sem vonható okszerű következtetés arra, hogy a büntetőügy vádlottjainak valamelyikével hozzátartozói viszonyban áll.

A felperes jelenleg is abban az ingatlanban, azon a településen, lakókörnyezetben él, ahol a büntetőeljárás során, a tudósítás megjelenésekor lakott, előadásaiiban maga sem tényként, hanem csupán lehetőségként állította azt, hogy egy ilyen súlyú bűncselekménnyel érintett személy hozzátartozóját az adott közösség kiutálhatja, elköltöztetésre „kényszerítheti”.

A sérelemdíj összegének felemelésére nem adhat okot az sem, hogy a II. rendű felperes az alperes részére - az elsőfokú döntés eredményeként - a sérelemdíj összegével azonos mértékű perköltség megfizetésére köteles. A felperesnek kell vállalnia annak kockázatát, hogy amennyiben pert indít és keresete nem, vagy csak kisebb részben bizonyul alaposnak, az alperes részére a pertárgyérték nagyságához, az ügy súlyához, az alperesi képviselő által elvégzett munkához igazodó perköltséget köteles fizetni, akár úgy is, hogy az így fizetendő összeg a megítélt sérelemdíj mértékét „kioltja”.

A II. rendű felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, köteles ezért az alperes részére a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése alapján másodfokú perköltség megfizetésére. Az alperes fellebbezési költsége jogi képviselője munkadíjából áll, melyet a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése, valamint 4/A. §-a alapján állapított meg.

A személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése alapján számított 24.000 forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli a 6/1968. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-ában foglaltaknak megfelelően.

A másodfokú bíróság a Pp. 87. § (2) bekezdésében írtaknak megfelelően - a díj összegének megállapítása nélkül, a perköltségviselés arányának meghatározásával - megállapította, hogy a II. rendű felperes pártfogó ügyvédjének díját a Magyar Állam viseli.

Budapest, 2019. február 19.

Dr. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő